

Samuel Beckett híd, Dublin

Az írek innovációs térhódítása

A kohéziós politikát hosszú ideje Írország autópályáinak megépítéséről tartják számon, az innováció és a kvv-k támogatása révén azonban napjainkban egyre inkább hozzájárul Írország gazdasági növekedéséhez is. A versenyképesség fenntartása különösen fontos, mivel az országnak fel kell készülnie a Brexitből fakadó esetleges hátrányokra.

Az Egyesült Királyságtól nyugatra, az Atlanti-óceán északi részén elhelyezkedő Írország területe több mint 70 000 km², népessége 4,76 millió, amelynek egyharmada 25 éven aluli. Az Európai Gazdasági Közösséghez 1973-ban csatlakozott, 1999 óta tagja az euróövezetnek.

A kelta tigris elnevezésű, 1990-es évek közepétől a 2000-es évekig tartó hirtelen gazdasági fellendülést követően Írországot igen keményen sújtotta a 2008-ban kezdődő globális pénzügyi válság, amely hosszú évekig tartó költségvetési megszorítás után végül az EU és a Nemzetközi Monetáris Alap által nyújtott mentőcsomagot követelte.

Most pedig ugorjunk 2018-ra. Az Európán belüli egyik legkiemelkedőbb, szilárd gazdasági teljesítőképesség jelét sem mutatja a múltbéli válságnak. Tavaly 7,8%-kal nőtt a GDP, 2017-ben így Írország lett az EU leggyorsabban fejlődő gazdasága. A 2018. áprilisi adatok szerinti 5,9%-os munkanélküliségi rátája pedig jóval az uniós átlag alatti.

Az alacsony szintű adózás gondoskodik a multinacionális vállalatok bevonzásáról, az írországi gazdaság – 2016-os adatok alapján – 38,9%-át kitevő ipar pedig a gazdaság uralkodó

ágazata. A nagy- és kiskereskedelem, a közlekedés, a szállodaipar és a vendéglátási tevékenységek szintén jelentős részét képezik. Írország agrár-élelmiszeripari kivitele például az ír élelmiszerellenőrzési hivatal szerint 2017-ben először meghaladta a havi 1 milliárd EUR-t, legfőbb piaca pedig az Egyesült Királyság volt.

Az EU-n belüli kereskedelem összességében meghaladja Írország kiviteleinek 51%-át, az Egyesült Királysággal és Belgiummal az élen, amelyek 13–13%-ért felelnek. A behozatal tekintetében 68% érkezik EU-n belüli területekről, ezen belül 29% csak az Egyesült Királyságból.

A két ország közötti kereskedelem mértékét és földrajzi közelségüket figyelembe véve az uniós nemzetek közül Írországot sújtja a leginkább az Egyesült Királyság EU-ból való távozása – az országot beárnyékolják a Brexit következményeiből fakadó bizonytalanságok.

Beruházás az innovációba és a versenyképességbe

A kohéziós finanszírozás továbbra is jelentős szerepet tölt be az ír gazdaság fejlődésében. A 2014–2020 közötti időszakban az ország 3,4 milliárd EUR értékű támogatásban részesül az európai strukturális és beruházási (esb-) alapokból, ebből – a teljes költségvetés 79%-át – azaz mintegy 2,6 milliárd EUR-t az elmúlt év végére már a projektek rendelkezésére bocsátottak.

Az esb-alapok – különösen az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) – az inkluzív növekedéssel és a konvergenciával kapcsolatos, jelentős kihívások kezelésében segítik Írországot. Ilyen kihívások többek között az innovációra irányuló köz- és magánberuházások prioritizálása – különösen az írországi székelyű multinacionális vállalatokhoz képest kevésbé fejlett kis-

„A kohéziós finanszírozás továbbra is jelentős szerepet tölt be az ír gazdaság fejlődésében. A 2014–2020 közötti időszakban az ország 3,4 milliárd EUR értékű támogatásban részesül az európai strukturális és beruházási (esb-) alapokból, ebből – a teljes költségvetés 79%-át – azaz mintegy 2,6 milliárd EUR-t az elmúlt év végére már a projektek rendelkezésére bocsátottak.”

és középvállalkozások (kkv-k) tekintetében –, vagy az új termékek és szolgáltatások fejlesztésének az ír vállalatok és kutatóintézetek közötti együttműködés támogatása révén történő ösztönzése. A Brexit körül tapasztalható bizonytalanságok és kockázatok légkörében ez különösen fontos: a vállalkozások versenyképességének fokozása új, alternatív piacokat vonzhat be az ír termékek számára.

Ennek tükrében, az ERFA írországi társbefektetéseinek legnagyobb része, azaz 35%-a kutatási, technológiai fejlesztési és innovációs (RTDI-) célokra irányul.

Ez a fókusz már több szempontból is kifizetődőnek bizonyult. Az eredmények magukért beszélnek: 3400 új munkahely az ERFA által finanszírozott vállalkozásokban és 35 000 vállalkozás pénzügyi társbefektetéssel történő támogatása. Hetven új startup és spin-off (vállalatcsoporttól különvált tag) jött létre 900 vállalkozás aktív részvételének és a stratégiai kutatóközpontok társfinanszírozásának köszönhetően. Mindeközben 860 új kutató végez innovációs kutatást, ennek eredményeképpen pedig már 250 új működési engedély kiadására került sor. Ezen túlmenően a határ menti, középső és nyugati régióra irányuló program (BMV-program) által felölelt északi és nyugati régiót 2018-ban Európai vállalkozói régióvá választották.

A Bizottság Írországra vonatkozó, 2018. évi országspecifikus ajánlása olyan intézkedések végrehajtását javasolta, amelyek „a kutatás és innováció célzott szakpolitikákkal történő stimulálása, a finanszírozás közvetlenebb formái, valamint a külföldi multinacionális vállalatokkal, állami kutatóközpontokkal és egyetemekkel való stratégiai jellegűbb együttműködés révén” az ír cégek – különösen a kkv-k – termelékenységének növekedését ösztönzik. Ezek a fellépések az előző év ajánlásait terjesztenék ki. Az ERFA 2021–2027 közötti támogatási időszakra vonatkozó beruházásai szorosan kapcsolódnának az európai szemeszterhez és az országspecifikus ajánlásokhoz.

A Bizottság 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó ajánlása az Írországhoz hasonló fejlettebb tagállamok részére lehetővé teszi, hogy az ERFA-juttatás 85–100%-át innovációra fordítsák. Ezzel az intézkedéssel a tagállamok egy hatalmas lépést tehetnek a jövőbeni versenyképesség elérése céljából.

A szupergyors széles sáv kiépítése szintén olyan terület, amely ERFA-társfinanszírozásban részesül. Amint a széles sávú infrastruktúra kiépítésére vonatkozó nemzeti terv életbe lép, a gigabitalapú európai információs társadalom által kitűzött sebességű internet-hozzáférésnek az ország majdnem 90%-ában történő elterjesztése révén lehetővé válik a kkv-k és

